

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ (Держстат)

вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601, телефон (044) 287-24-22, факс (044) 235-37-39,
E-mail: office@ukrstat.gov.ua, сайт: www.ukrstat.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37507880

від _____ № _____ На № _____ від _____

Народному депутатові України
Інні СОВСУН

Шановна Інно Романівно!

На виконання доручення Міністра Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 8565/1/1-20 до листа Першого заступника Голови Верховної Ради України від 21.02.2020 № 11/10-166 Держстат у межах повноважень надає інформацію щодо проведення експериментальних розрахунків чисельності наявного населення України станом на 01 грудня 2019 року.

1) Обсяг коштів з державного бюджету України та з інших джерел, витрачених на проведення оцінки чисельності наявного населення України, у розрізі отримувачів.

Роботи щодо отримання оцінки чисельності наявного населення України робочою групою проводились на волонтерських безоплатних засадах.

2) Перелік фізичних та юридичних осіб, залучених до проведення оцінки чисельності наявного населення України, та видів робіт, до яких кожна з цих осіб залучалась.

3) Спосіб, у який відбувалося залучення вищезгаданих фізичних та юридичних осіб до участі в оцінці чисельності наявного населення України (зокрема, як відбувалась оцінка їхньої кваліфікації).

Оцінка чисельності наявного населення України станом на 1 грудня 2019 року стала результатом експериментальних розрахунків, яка здійснювалася робочою групою в складі:

Дмитра Дубілета – Міністра Кабінету Міністрів України;

Ігоря Вернера – Голови Державної служби статистики України, кандидата технічних наук;

Держстат

арк.1 10.4-14/92-20 від 18.03.2020

38:19

Володимира Саріогло – завідувача відділу моделювання соціально-економічних процесів і структур Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України, доктора економічних наук;

– завідувача кафедри прикладної математики Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського", доктора технічних наук;

– директора Analytical Boutique;

засновника проєкту "РЕЙТИНГ. Бізнес в офіційних цифрах";

– засновника проєкту "РЕЙТИНГ. Бізнес в офіційних цифрах".

4) *Детальний опис трьох методів, якими проводилася оцінка чисельності наявного населення України, який включає, зокрема, відповіді на наступні питання:*

- *коли почалася та завершилася оцінка, якою була тривалість основних етапів роботи?*

Роботи щодо отримання оцінки чисельності наявного населення України тривали із жовтня по грудень 2019 року.

Для здійснення вищезазначеної оцінки було використано декілька методів, а саме:

- комбінований метод оцінки чисельності наявного населення (дані мобільних операторів + дані статистичного обстеження домогосподарств + дані реєстрів (Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування щодо осіб у віці більше 60 років, Державного реєстру актів цивільного стану громадян щодо зареєстрованих народжень у 2005–2019 роках; Державного реєстру фізичних осіб - платників податків);

- комбінований метод оцінки чисельності наявного населення (дані статевовікової структури населення + дані реєстрів);

- реєстровий метод оцінки чисельності наявного населення.

Водночас повідомляємо, що більше інформації стосовно експериментальних розрахунків розміщено на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) та за посиланнями

<https://www.kmu.gov.ua/news/oprilyudneno-rezultati-ocinki-chiselnosti-nayavnogo-nasclennya-ukrayini>; <https://www.youtube.com/watch?v=wnzq3za20wQ>.

- *Хто і коли проводив "Статистичне обстеження 26719 домогосподарств", згадане у презентації? Якщо статистичне обстеження відбувалось, то за якою вибіркою, чи було застосовано зважування даних? На які дані спиралась дослідники, коли робили зважування? Як було сформовано питання щодо кількості sim-карток на одного користувача мобільного зв'язку?*

Безпосереднє збирання даних для вибіркового обстеження домогосподарств щодо користування мобільним зв'язком (далі – ОМЗ)

відбувалося шляхом відвідування та опитування домогосподарств фахівцями з інтерв'ювання, які є штатними працівниками Держстату, з використанням спеціально розробленої Анкети (додається).

Проведення ОМЗ мало на меті визначення факту користування мобільним зв'язком, кількості SIM-карток, мобільного оператора тощо. Дані збирались із урахуванням території проживання, статі, віку, соціального статусу респондентів тощо.

Збирання даних здійснювалось у два етапи і тривало з 21 жовтня по 15 листопада 2019 року. Перший етап – з 21 жовтня по 03 листопада 2019 року (у домогосподарствах, які одночасно опитувалися за програмою державного статистичного вибіркового обстеження робочої сили (далі – ОРС)) та другий етап – з 04 листопада по 15 листопада 2019 року (у домогосподарствах, які були відібрані для опитування за програмою ОРС у вересні).

Результати опитування були отримані по 26719 домогосподарствах.

Зважаючи на вимоги до побудови вибірки, для ОМЗ був проведений аналіз відповідності вищезазначеним вимогам вибірок діючих наразі вибірових обстежень населення (домогосподарств). За результатами аналізу було визначено, що вибірка ОРС є такою, що повністю відповідає вимогам до формування вибірки ОМЗ. У зв'язку з цим та з метою уникнення значних витрат на проведення окремого опитування було вирішено методологічно обґрунтованим проведення ОМЗ як модульного опитування домогосподарств, які були відібрані для участі (або беруть участь) в ОРС, тобто респондентам було запропоновано відповісти на запитання двох анкет замість однієї.

ОРС проводиться на окремій мережі респондентів, яка формується за такими принципами:

генеральна сукупність для ОРС складається з усіх осіб у віці 15 років і старше, які постійно проживають у домогосподарствах (за винятком осіб відповідного віку, які перебувають у колективних домогосподарствах (військовослужбовці строкової служби, особи, які знаходяться в місцях позбавлення волі, особи, які постійно проживають у будинках-інтернатах, будинках для осіб похилого віку та осіб з інвалідністю тощо);

формування вибіркової сукупності домогосподарств здійснюється на основі процедури стратифікованого багатоступеневого випадкового відбору, при цьому у великих і малих містах регіонів застосовується принцип побудови триступеневої вибірки, у сільській місцевості – двоступеневої;

у міській та сільській місцевостях відбір територіальних одиниць здійснено з імовірністю, пропорційною розміру (кількості населення), з використанням методу впорядкування територій за принципом географічного серпантину для повноти охоплення території, відбір домогосподарств здійснювався з використанням методу систематичного відбору з упорядкованих списків адрес.

Більш детально з методологією формування вибірки для проведення ОРС можна ознайомитися на офіційному сайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua розділ

"Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/"Доходи та умови життя"/"Методика формування вибірових сукупностей для проведення у 2019–2023 роках вибірових обстежень населення (домогосподарств): умов життя домогосподарств, робочої сили та сільськогосподарської діяльності населення у сільській місцевості", затвердженої наказом Держстату від 01.03.2018 № 39 зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 29.12.2018 № 296").

ОМЗ проводилося у домогосподарствах, які були відібрані для проведення ОРС у вересні-жовтні 2019 року. Обсяги вибірки домогосподарств, сформованих для проведення ОРС, становлять 47736 на квартал (або 15912 домогосподарств на місяць). Для проведення ОМЗ обсяг вибірки становив 31824 домогосподарства. Обсяг респондентів, яких було залучено до участі в обстеженні населення щодо користування мобільним зв'язком, становив:

- для великих міст – 9552 респонденти;
- для малих міст – 8928 респондентів;
- для сільської місцевості – 13344 респонденти.

При цьому кількість відмов становила 5105 респондентів, або 16,1 %.

Екстраполяція результатів ОМЗ на всі домогосподарства України (за винятком тих, що проживають на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частині тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях) здійснювалася методом статистичного зважування з використанням базових ваг респондентів, опрацьованих за результатами ОРС.

За результатами обстеження встановлено, зокрема, що середня частка населення, яке користується мобільним зв'язком в Україні, становить 0,89, а середня кількість SIM-карток на одного абонента становить 1,21.

- Чому мобільні оператори надали дані саме за два місяці і саме лютий-березень? Чим визначалась тривалість цього періоду та конкретні місяці, чи змінилися б дані, якби було обрано іншу тривалість та інший період?

Мобільні оператори надали дані стосовно кількості номерів телефонів, якими користувалися клієнти протягом лютого-березня 2019 року (у період невисокої мобільності населення). Тривалість періоду у два місяці була визначена для того, щоб максимально точно з'ясувати місце перебування конкретного абонента.

Інші період і тривалість ОМЗ не вивчалися.

- Які дані мобільних операторів використовуються для визначення місця звичайного проживання – зібрані у нічний чи денний час?

Для визначення місця проживання використовувались дані мобільних операторів, зібрані у нічний час.

- Наскільки надійною є оцінка на рівні кожного населеного пункту?

Здійснення оцінки чисельності наявного населення на рівні кожного населеного пункту не проводилось.

- Наскільки надійною оцінкою є оцінка для сільської місцевості порівняно з міською?

Здійснення оцінки чисельності наявного населення окремо для міської та сільської місцевостей не проводилось.

- Чи відображає оцінка статевовікової структури населення ту частину населення, яка мешкає не у тому населеному пункті, де зареєстрована?

Оцінку статевовікової структури населення було проведено лише в цілому по областях та м. Київ без урахування зареєстрованого місця проживання особи.

- Як у процесі оцінки та після неї забезпечується захист персональних даних, отриманих від мобільних операторів? Як зберігаються отримані дані, хто має до них доступ, що планується з ними робити після завершення оцінки?

Мобільні оператори, провайдери послуг мобільного зв'язку за запитом надали агреговані знеособлені дані щодо кількості їх абонентів за регіонами та по Україні в цілому. Дані не містили персональних даних абонентів.

Крім того, між провайдерами та Держстатом були укладені угоди про нерозголошення, згідно з якими Держстат гарантує, що інформація, отримана на підставі угод, використовується виключно у державній статистичній діяльності. Відповідно до статті 21 Закону України "Про державну статистику" Держстат бере на себе зобов'язання щодо забезпечення гарантії конфіденційності та захисту від несанкціонованого використання інформації, отриманої на підставі угоди, та забезпечує збереження, захист і використання отриманої статистичної інформації за допомогою технічних, програмних, комунікаційних та інших засобів інформаційної системи органів державної статистики.

Додаток: на 2 арк. в 1 прим.

З повагою

Голова

Ігор ВЕРНЕР

АНКЕТА ЩОДО КОРИСТУВАННЯ МОБІЛЬНИМ ЗВ'ЯЗКОМ

№ _____

Дата проведення обстеження:

--	--

 .

--	--

 .

2	0	1	9
---	---	---	---

число місяць рік

Звернення до респондента.

Шановні мешканці, Державна служба статистики України у жовтні - листопаді 2019 року проводить вибіркове обстеження щодо користування мобільним зв'язком.

Метою обстеження є вивчення можливості впровадження опитувань населення шляхом

№ домогосподарства у межах ПТОВ (ВТОВ)	№ ротаційної групи	№ фахівця з інтерв'ювання

проведення телефонних інтерв'ю.

Зараз ми хотіли б поставити Вам декілька запитань щодо користування мобільним зв'язком.

Уся інформація є конфіденційною і буде використана тільки у зведеному вигляді для статистичного аналізу.

До уваги фахівця з інтерв'ювання!

Запитання стосуються усіх членів домогосподарства незалежно від віку. За відсутніх членів домогосподарства відповідь на запитання анкети отримується зі слів голови домогосподарства або іншої компетентної особи.

1. Скільки осіб, разом із Вами, проживає у Вашому домогосподарстві?
 _____ осіб

Якщо респондент не знає/не хоче відповідати - 99

2. Склад домогосподарства та характеристики його членів щодо користування мобільним зв'язком

№ з/п	Стать (жінка - 1; чоловік -2)	Вік (повних років)	Соціальний статус (див. коди, наведені нижче)	Кількість SIM карток у користуванні (телефон, планшет)	Мобільний оператор			Основний мобільний оператор (яким переважно користується)
					SIM картка 1	SIM картка 2	SIM картка 3	
					Див. коди, наведені нижче			
A	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								

Коди до граф 5-8	Коди
Київстар (коди номерів: 067, 068, 096, 097, 098)	1
Vodafone Україна – (коди номерів: 050, 066, 095, 099)	2
Lifecell (коди номерів: 063, 073, 093)	3
Інший мобільний оператор	4
Респондент не знає або не хоче відповідати	99
Респондент не користується мобільним зв'язком	0

Від імені Державної служби статистики України дякуємо за участь в обстеженні!

Коди до графи 3 "Соціальний статус"	Коди
Працюючий (а) за наймом (повна зайнятість)	1
Працюючий (а) за наймом (неповна зайнятість)	2
Роботодавець	3
Самозайнятий (а)	4
Безробітний (а) (особа, яка шукає роботу)	5
Пенсіонер (ка)	6
Студент (ка)	7
Особа, яка виконує домашні (сімейні) обов'язки, доглядає за дитиною (дітьми), хворим (и) тощо	8
Дитина дошкільного віку	9
Учень (учениця) закладу загальної освіти	10
Інше	11
Невідповідь (респондент не знає або не хоче відповідати)	99